

Sygn. akt III UK 73/15

POSTANOWIENIE

Dnia 2 grudnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Józef Iwulski

w sprawie z odwołania L. K.
od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R.
o wysokość emerytury,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw
Publicznych w dniu 2 grudnia 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej odwołującego się od wyroku Sądu Apelacyjnego w
Rzeszowie
z dnia 25 września 2014 r., sygn. akt III AUa 245/14,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 25 września 2014 r., III AUa 245/14, Sąd Apelacyjny w Rzeszowie oddalił apelację ubezpieczonego L. K. od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Tarnobrzegu z dnia 28 stycznia 2014 r., III U 999/13, w sprawie przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R. o wysokość emerytury.

W skardze kasacyjnej od wyroku Sądu Apelacyjnego ubezpieczony zarzucił naruszenie art. 114 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, art. 199 § 1 pkt 2 w związku z art. 13 § 2 k.p.c. oraz art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. w związku z art. 149 § 1 i 2 k.p.a. Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ubezpieczony uzasadnił stwierdzeniem, że skarga jest oczywiście uzasadniona, bowiem organ rentowy przy wydawaniu

decyzji, która była przedmiotem kontroli w niniejszym postępowaniu, „w oczywisty sposób naruszył przepisy art. 149 § 1-2 k.p.a., ponieważ nie wydał, obligatoryjnie wymaganego postanowienia o wznowieniu postępowania”. Zdaniem skarżącego, skoro organ rentowy wydał decyzję, bez uprzedniego wszczęcia postępowania wznowieniowego, przez co ewidentnie naruszył art. 149 § 1 i § 2 k.p.a., to tę okoliczność powinien mieć na uwadze sąd powszechny przy rozpatrywaniu przedmiotowej sprawy. Ubezpieczony wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie Sądowi Apelacyjnemu sprawy do ponownego rozpoznania, a „z daleko idącej ostrożności procesowej” o uchylenie i zmianę zaskarżonego wyroku przez „uznanie zasadności roszczenia wnioskodawcy i przyznanie wnioskodawcy prawa do emerytury zwiększonej tytułem opłacania przez niego składek na ubezpieczenie społeczne rolników oraz przeliczenie podstawy wymiaru emerytury”, a ponadto o zasądzenie kosztów procesu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania wtedy, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Ubezpieczony jest przekonany, że jego skarga - jako „oczywiście zasadna” - powinna zostać rozpoznana z tej przyczyny, że Sądy obu instancji pominęły istotną okoliczność, że decyzja organu rentowego, poddana kontroli sądowej, została wydana z naruszeniem przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego o wznowieniu postępowania (art. 149 § 1 i 2 k.p.a.). Tego argumentu Sąd Najwyższy jednak nie podziela, wobec czego wymieniona okoliczność nie jest przesłanką, która by rzeczywiście mogła decydować o potrzebie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W utrwalonym orzecznictwie Sądu Najwyższego konsekwentnie przyjmuje się, że powoływanie się na „oczywistą zasadność” skargi kasacyjnej wymaga od skarżącego wykazania kwalifikowanego naruszenia prawa, a więc zastosowania przepisu błędnie interpretowanego, co spowodowało wydanie oczywiście

nieprawidłowego orzeczenia, dotkniętego brakami widocznymi „gołym okiem”, bez potrzeby dokonywania głębszej analizy prawnej (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 17 października 2001 r., I PKN 157/01, OSNP 2003 nr 18, poz. 437; z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 nr 13, poz. 230; z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004 nr 3, poz. 49 oraz z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107). W rozpoznawanej sprawie taki przypadek nie zachodzi, mimo że skarżący odwołał się do poglądu wyrażonego przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 25 maja 2004 r., III UK 31/04 (OSNP 2005 nr 1, poz. 13), zgodnie z którym art. 149 k.p.a. w związku z art. 124 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ma zastosowanie w sprawie dotyczącej wznowienia postępowania emerytalno-rentowego na podstawie art. 114 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, ponieważ w tej ustawie tryb wznowienia postępowania nie został odrębnie uregulowany. Należy bowiem zauważyć, że w uzasadnieniu tego wyroku wywiedziono, iż nawet niewykonanie przez organ rentowy obowiązku polegającego na uprzednim wydaniu postanowienia o wznowieniu postępowania (art. 149 § 1 i 2 k.p.a.), a w dalszej kolejności (po przeprowadzeniu postępowania wznowionego) wydanie stosownej decyzji, nie stanowi rażącego naruszenia prawa, które prowadziłoby do stwierdzenia nieważności postępowania wznowionego.

Pogląd przyjęty w sprawie III UK 31/04, jakoby tryb wznowienia postępowania na podstawie art. 114 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS nie został odrębnie uregulowany w tej ustawie i dlatego w tym zakresie ma zastosowania art. 149 k.p.a. w związku z art. 124 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, nie zyskał aprobaty w późniejszym orzecznictwie Sądu Najwyższego (przykładowo wyrok z dnia 7 października 2009 r., III UK 38/09, LEX nr 560872). Nie wchodząc w tym miejscu w bliższe szczegóły w zakresie ustalenia, jaka jest właściwa podstawa prawna, w oparciu o którą organ rentowy wznowia uprzednio zakończone postępowanie w sprawach emerytalno-rentowych, należy w każdym razie przyjąć, że sąd powszechny rozpoznający odwołanie od decyzji organu rentowego (również wydanej w ramach postępowania wznowionego) nie stosuje jakichkolwiek przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego (w tym art. 149 k.p.a.), bowiem rozpoznaje każdą sprawę z zakresu ubezpieczeń społecznych „od

nowa” i w tym celu stosuje - obok przepisów prawa materialnego zawartych w aktach normatywnych z dziedziny ubezpieczeń społecznych - wyłącznie regulacje Kodeksu postępowania cywilnego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 kwietnia 2010 r., II UK 336/09, LEX nr 604222). To zaś oznacza, że skuteczną podstawą skargi kasacyjnej w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych nie może być naruszenie art. 149 k.p.a. ani jakiegokolwiek innego przepisu procedury administracyjnej (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 6 lutego 2001 r., II UKN 213/00, LEX nr 551044 i z dnia 6 maja 2009 r., II UK 222/08, LEX nr 564793). Z tej przyczyny nie można uznać, aby skarga wniesiona przez ubezpieczonego była „oczywiście uzasadniona”.

Mając to na uwadze, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.